

Eläkkeelle mutta milloin

Pääministeri hiihteli hangilla, ties vaikka jonkun perässä hyvin avattua latua. Aurinko varmaan paistoi, ja avustajat olivat laittaneet sukset luistaviksi ja pitäviksi. Hiihtäessään tämä kokovartaloineen mutta monilta muilta osin kuolevainen ministeri teki kolossaalisen keksinnön. Eläkeikää pitää nostaa.

Jokainen on varmaan joskus silmäillyt suomalaisten ikäpuuta. Se on sellainen kuva, johon toiselle puolelle on merkitty vaakasuorin palkein miesten ja toiselle puolelle naisten lukumäärä tai osuus ikäryhmittäin. Tyvessä ovat vauvat ja latvassa mummot ja vaarit. Puu on latvastaan vähän toispuoleinen, koska naiset elävät miehiä vanhemmiksi. Mutta ovathan ne metsänkin puut vähän vapaamuotoisia.

Suomalaiset luonnonpuut ovat kartiomaisia. Ne ovat alaosastaan leveämpiä kuin latvastaan. Suomalaisten ikäpuu on kuitenkin toista maata. Tyvestä noin puolipituuteen se näyttää aika tasapaksulta. Sitten puu alkaa tukevoitua ollen leveimmillään noin 65 ikävuoden paikkeilla. Siitä eteenpäin latva näyttää aika normaalilta. Syyt tällaisen puun rakenteeksi ovat tietysti selvät. Sodat ja suuret ikäluokat. Suomalaisten keskeltä pulska ikäpuu on tyystin toisenlainen kuin monien kehitysmaiden kauniin kartiomainen.

Meillä on aika hyvä eläkejärjestelmä moneen muuhun Euroopan kehittyneeseen maahan verrattuna. Huomattava osa tulevasta eläkkeistämme on jo kerätty ja rahastoitunut. Nykykerätyistä neljäsosa rahastoidaan ja loppu käytetään nyt maksettavien eläkkeiden kattamiseen.

Rahojamme hallitsevat sellaiset veijarit kuin vaikkapa Vuoria, Svanljung ja kumppanit. Huh huh! Monissa maissa, ehkä räikeimpänä esimerkkinä Ranska, eläkevaroja ei ollenkaan kerätty etukäteen. Eletään kädestä suuhun.

Merkittävästä rahastoinnista huolimatta valtaosa eläkkeistämme tulee kulloinkin työssä käyviltä ihmisiltä ja heitä työllistäviltä yrityksiltä. Ikäpuumme olisi syytä olla aika normaali, jotta maksajia riittäisi.

Tavallisten palkansaajien eläkkeiden rahoitus on aika vankalla pohjalla, jos vaan eläkeyhtiöt eivät pääse ryssimään sijoituksissaan. Toisin on yrittäjien ja etenkin maatalousyrittäjien eläkkeiden laita. Maksut eivät riitä alkuunkaan. Maanviljelijöiden eläkkeistä valtio joutuu maksamaan valtaosan. Kepu on hoitanut hommansa!

Moni eläkeikää lähestyvä ja pitkän työuran puurtanut kansalainen ajattelee, että eläkkeeni on jo maksettu. Se on minun rahaani, joka on vaan ollut jonkun toisen hoidossa. Sieltä se tulee, eikä siihen voi kukaan koskea.

Näin se vaan ei mene! Eläkkeisiimme tullaan puuttumaan. Ne eivät tule nousemaan elinkustannusten tahdissa. Ne tulevat suhteellisesti pieneneväksi. Valitettavasti. Ikäpuumme laihahko tyvipää ei jaksa kantaa laajaa latvaa.

Työurat on saatava pidemmiksi. Jos ihmisiä ei normaalissa työiässä saada työllistettyä tai pysymään töissä, eläkkeelle pääsyä on vaan myöhennettävä. Tai sitten teidän nuorempien on vaan tyydyttävä huomattavasti pienempään eläkkeeseen. Kumpi parempi, kumpi pahempi?

Pääministeri oivalsi hiihtäessään ihan oikein. Hän tai hänen hovinsa ei vaan osannut esittää asiaa.

pajen